

Posudok na habilitačnú prácu Dr. Izabely Bieńkowskej

“Pedagogické a sociálne aspekty adaptácie osôb so zdravotným postihnutím v Poľsku a vo vybraných krajinách Európskej únie”

Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici 2013, 173 strán;
/148 strán textu, 25 strán bibliografických údajov/.

S víziou života v treťom milénií nám vystupujú nové závažné dimenzie “edukačnej a sociálnej zodpovednosti” v smere kultivácie človeka naučiť sa byť, žiť dôstojný život, dokázať prežiť, či uspieť, dokázať spolubyť a spolunažívať i s tým - so zdravotným postihnutím.

Splniť svoje životné poslanie, nedovoliť vystaveniu detí i mládeže i dospelých tvrdoším súčasného bežného života, pomáhať stať sa samostatnými ľudskými bytosťami, napomôcť “vyzbrojiť ich” základnými znalosťami a zručnosťami, aby dokázali v tejto spoločnosti žiť a prežiť.

Tieto skutočnosti, ktorých zrod je spätý s dávnou minulosťou i v súčasných prebiehajúcich multidimenzionálnych, kontinentálnych i globálnych spoločenských procesoch, stávajú sa tvrdou realitou života.

Posudzovaný text habilitačnej práce predstavuje koncízne dielo s premyslenou koncepciou systémovo-odbornopoznatkovo ucelenej projekcie, umožňujúc nastoliť a predmetne skúmať adaptačné procesy osôb zo zdravotným postihnutím v pedagogicko-sociálnej reflexii.

Základná témotvorná pozícia problematiky nadväzuje v tvorivom syntetizujúcom zábere autorky v rozpracúvaní predmetnej problematiky. Ide o fenomén nie “dobovo nový”, ale dobovo nesmierne aktuálny a významný “žiadajúci si” svojej fundovanej rozpracovanosti a praktickej sociálno – edukačno- zdravotnej akceptovateľnosti.

Z tohto uhlu pohľadu habilitantka preukázala svoju erudovanosť, profesnú kompetentnosť, “hlboké sociálne cítenie”, široký problémový nadhľad vo svojej krajine – v Poľsku, v stredoeurópskom teritóriu i v ďalších krajinách Európskej únie.

Habilitačná práca tématicky pokrýva 3 základné sféry.

Prvá sféra predstavuje všeobecný vstup a východiskovú pozíciu ku skúmaniu predmetne vymedzenej problematiky. Osobitný akcent kladie na problémy vzdelávania, rehabilitácie a socializácie zdravotne postihnutých osôb, na aktuálnosť logoterapie vo výchovnej a sociálnej práci s mládežou. Za efektívny prístup pri práci s postihnutou mládežou pokladám integrujúcu akceptáciu osobnosti v dimenzii : biologickej; psychologickkej; sociálnej; noetickej; morálnej. Jej vlastný prezentovaný integrujúci odborný kontext je plne akceptujúci, veľmi zrozumiteľný v šírke chápania i definovania pojmov i určujúcich nosných vzťahových súvislostí.

Druhá sféra predstavuje spracovanie nosných pedagogických aspektov adaptácie a profesionálnej rehabilitácie zdravotne postihnutých osôb. Habilitantka akcentuje i akceptuje žiadúci široký pohľad a postoj k procesu vzdelávania zdravotne postihnutej mládeže. Poukazuje na aktuálnosť efektívneho využitia logoterapie vo výchove a sociálnej práci s telesne postihnutou mládežou.

Usiluje sa v komplexnosti "skutočne otvárať" celú autonómiu – rozvíjanie osobnosti zdravotne postihnutých. Nedostatočné vzdelanie, alebo jeho absencia neumožňuje uplatniť sa na trhu práce, čo spôsobuje flustráciu a vnútornú krízu.

Tretia sféra predstavuje spracovanie empiricko-výskumnej časti habilitačnej práce. Tvorba, štýl napísania a spracovania empirickej časti je precízny a zrozumiteľný s výraznou odbornou kreatívnou invenciou autorky a jej pevného vzťahu s danou realitou a poznaním "prostredia" skúmanej problematiky.

Po metodologickej a metodicko-výskumnej postupnosti celá empirická časť si zaslúži plné "absolútorium". Výsledky výskumu sú detailne prezentované. Pregnantne sú formulované zovšeobecnenia a závery pre spoločenskú prax.

Kladiem habilitantke otázku: Ako by ste riešili neuspokojivú situáciu, že zdravotne postihnutí majú veľmi málo vedomostí o rôznych programoch, na ktorých by sa mohli zúčastňovať k zvyšovaniu svojej kvalifikácie ?

Z á v e r : Práca Dr.Izabely Bieńkowskej spĺňa všetky požadované kritéria na habilitačnú prácu, ako v rovine metodologickej, tak i v teoretickej rozpracovanosti predmetnej problematiky.

Vychádzajúc z komplexného posúdenia vedecko-odbornej, publikačnej a pedagogickej činnosti , navrhujem udeliť Dr.Izabely Bieńkowskej titul "docent" v študijnom odbore 1.1.4. Pedagogika.

6.07.2013

Prof.PhDr.PaedDr.Martin Žilínek,PhD.